

er væsentligt nedsat, har ret til i stedet at udpege en personlig hjælper (bitræde) ved brevstemmeafgivningen. Det er ikke et krav, at der ud over den personlige hjælper af eget valg medvirker en myndighedsperson ved stemmeafgivelsen. Kandidater til valget må ikke ved brevstemmeafgivningen medvirke som myndighedsperson eller som personlig hjælper, jf. den finske valglovs §§ 15, 17 og 58.

2.1.4. Baggrunden for forslaget om ændring af reglerne for hjælp til stemmeafgivning

I 2002 indledte FN forhandlinger om en international konvention til beskyttelse af rettighederne for personer med handicap. Forhandlingerne resulterede i et udkast til en konvention samt en frivillig protokol om

»Deltagerstaterne skal garantere handicappede deres politiske rettigheder og muligheder for at gøre brug af dem på lige fod med andre og sørge for:

(a) at handicappede reelt kan deltage i fuldt omfang i det politiske liv og offentlige liv på lige fod med andre, enten direkte eller gennem frit valgte repræsentanter, hvilket omfatter deres ret og mulighed for at stemme og stille op til valg, bl.a. ved:

(i) at sikre, at valgregler, procedurer, faciliteter og valgmateriale er egnet og tilgængeligt samt let at forstå og benytte,

(ii) at sikre, at handicappede har ret til at stemme hemmeligt ved valg og folkeafstemninger uden trusler samt ret til at stille op til valg, at have et embede og udføre alle former for offentlige funktioner i alle centrale og lokale styre og, hvor det er hensigtsmæssigt, fremme brug af ny teknologi og hjælpemidler,

(iii) at garantere handicappedes ret til at udtrykke deres frie vilje som vælgere og i den forbindelse tillade at de, såfremt de ønsker det, kan få hjælp til at afgive deres stemme af en person, de selv udpeger,

(b) ...«

Konventionen er endnu ikke ratificeret af Danmark. Regeringen agter at tage skridt til en ratifikation af konventionen i overensstemmelse med de gældende procedurer herfor.

Folketingets Ombudsmand har ved brev af 25. september 2007 under henvisning til bestemmelsen i ombudsmandslovens § 17, stk. 1, hvorefter ombudsmanden af egen drift kan optage en sag til undersøgelse, anmodet det tidligere Indenrigs- og Sundhedsministerium om en udtalelse vedrørende artikel 29 i FN's konvention om handicappedes rettigheder. Det Centrale Handicapråd har endvidere ved brev af 12. oktober 2007 rettet henvendelse til den tidligere indenrigs- og sundhedsminister i forlængelse af ministerens besøg i rådet den 19. september 2007. Rådet har i sin henvendelse bl.a. berørt forskellige spørgsmål om handicappede personers deltagelse i valghandlingen, herunder valglovgivningens muligheder for at yde hjælp til selve valghandlingen. Rådet henviser i sin henvendelse blandt andet til den uligebehandling, der

en individuel klagemekanisme. Konventionen og protokollen blev vedtaget på FN's generalforsamling den 13. december 2006. Konventionen er undertegnet af Danmark den 30. marts 2007.

I konventionens artikel 29 er fastsat nærmere regler om handicappedes deltagelse i det politiske og offentlige liv. Ifølge bestemmelsen i artikel 29 skal medlemsstaterne garantere handicappede deres politiske rettigheder og mulighed for at gøre brug af dem på lige fod med andre, herunder sørge for at garantere handicappedes ret til at udtrykke deres frie vilje som vælgere og i den forbindelse tillade, at de, såfremt de ønsker det, kan få hjælp til at afgive deres stemme af en person, de selv udpeger. Konventionens artikel 29 lyder bl.a. som følger:

finder sted, når personer med handicap – med undtagelse af blinde og svagtseende – ikke har mulighed for selv at udpege den person, der kan hjælpe med at afkrydse stemmesedlen.

Center for Ligebehandling af Handicappede har ved brev af 15. juli 2008 til Velfærdsministeriet rejst en række forskellige spørgsmål om personer med funktionsnedsættelses mulighed for at afgive stemme, herunder spørgsmålet om retten til selv at udpege en personlig hjælper ved stemmeafgivningen.

På baggrund af de omtalte henvendelser har Velfærdsministeriet overvejet hensigtsmæssigheden af den gældende retstilstand, hvorefter alene blinde og svagsynede vælgere har ret til selv at udpege en personlig hjælper, og hvorefter denne ret alene gælder på valgdagen.

Den gældende ordning, hvorefter vælgeren er sikret hjælp fra en eller to myndighedspersoner ved stemmeafgivningen, sikrer i meget høj grad, at det er vælgerens eget ønske, der er afgørende for stemmeafgivnin-